

ИЗКАЗВАНЕ НА

Г-Н РУМЕН ПОРОЖАНОВ,

МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ
И ГОРИТЕ

НА БЪЛГАРИЯ

И

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА ПО
ЗЕМЕДЕЛИЕ И РИБАРСТВО

Конференция за изследвания в земеделието на
тема „Иновации за бъдещето на земеделието и
селските райони

2-3 май 2018 г.
Европейска комисия, Брюксел
Сграда Charlemagne, зала De Gasperi
Rue de la Loi 170

English translation at the end

Осигуряване на взаимодействие между ЕС и държавите членки по отношение на изследванията и иновациите в областта на земеделието и храните

Дами и господа,

Уважаеми гости,

Селското стопанство, горското стопанство и рибарството са неразделна част от европейската икономика и общество. Тези сектори повишават продоволствената сигурност в Европа и осигуряват работни места и бизнес възможности, които са от съществено значение за селските и крайбрежните региони, но са изправени пред значителни предизвикателства, които изискват решения, базирани на научни изследвания и иновации. Тези предизвикателства изискват създаването на нови, адаптирани зелени технологии за земеделие и иновации за модернизацията и увеличаване на ефективността на аграрния сектор и хранителните вериги.

Хранителните системи вече не се ограничават само до производството и доставката на достатъчно храна за всички, а включват осигуряване на безопасна и здравословна храна.

Изследователската дейност играе решаваща роля в разработването и прилагането на политиката на ЕС, като предоставя солидна основа. По-специално, научните изследвания могат да осигурят база от знания за вземане на решения и планиране в дългосрочен план, които са необходими за справяне с предизвикателствата. Научните изследвания до 2030 г. и по-нататък (напр. Програма за научни изследвания и иновации ХРАНИ 2030) ще играят ключова роля за подобряване на устойчивостта, етиката и многообразието на хранителните системи и включването на гражданското общество в тях, намирането на решения за хранителни отпадъци (1,3 милиарда тона годишно) и намаляването на глобалната загуба на биологично разнообразие (близо 60%).

Европейското проучване за научни изследвания и иновации в областта на безопасността на храните и храненето показва как политиката на ЕС в областта на научните изследвания и иновации допринася за голямото глобално предизвикателство за гарантиране на безопасността на храните и здравословния начин на живот. Това е стъпка към създаването на съгласувани програми за научни изследвания и иновации в отговор на неотдавнашни международни политически ангажименти, като например Целите на ООН за устойчиво развитие и ангажиментите по Парижкото споразумение за климата. Бъдещата програма за научни изследвания ще продължи да дава приоритет на стратегиите за устойчиво и приобщаващо икономическо развитие, включително моделите на потребление и производство чрез мобилизиране на научния и иновационен капацитет. Целевите изследвания и политики в областта на селското стопанство и биоикономиката ще помогнат за справяне с трите основни предизвикателства, пред които са изправени тези сектори днес, като гарантира:

- жизнеспособно производство на храни в отговор на нарастващото световно търсене;
- устойчиво управление на природните ресурси и действия в областта на климата;
- балансирано развитие на селските райони и техните общности.

Според нас, бъдещият обхват на научните изследвания и иновациите в областта на земеделието и храните се изразява в:

1. Стратегическо мислене за разработване на европейски и национални стратегии за справяне със специфичните екологични и климатични предизвикателства пред държавите членки на ЕС
2. Иновативни решения за достатъчно количество качествени храни и фуражи за Европа
3. Улесняване създаването на нови вериги за създаване на стойност и работни места с добавена стойност в селските райони.

Трябва да се обърне внимание на четири приоритетни области:

Производителност: Устойчиво увеличаване на производството на биомаса, посредством превръщането на ЕС в конкурентоспособен и водещ производител на висококачествени храни и фуражи в световен мащаб

Устойчивост: Развитие на биоразнообразието и биосигурността чрез запазване и укрепване на природните ценности и защита на останалата част от Европа от трансграничните болести по растенията и животните

Ефективност на ресурсите: Устойчиво използване на наличната биомаса, като ЕС стане ключов фактор за развитието на нови биологични вериги за създаване на стойност

Развитие на селските райони: Увеличаване на жизнеспособността и атрактивността на селските райони и обществото чрез развитие до 2030 г. на модел на растеж, който се основава на биоикономиката и е иновативен, включващ, ориентиран към климата и устойчив.

Като част от Обществено предизвикателство 2 на програмата Хоризонт 2020 изследванията и иновациите в земеделието и горското стопанство са интегрирани и осигуряват подкрепа за редица политики на ЕС, включително Общата селскостопанска политика (ОСП), Стратегията на ЕС за горите, политиките за международно развитие, здравеопазване и околна среда, политиките за действия по отношение на климата и намаляването на отпадъците. Важно е да продължим с нашите усилия за преодоляване на разстоянието между теорията и практиката с цел да позволим на сектора на селското стопанство и селските райони да станат по-устойчиви и конкурентноспособни и да се адаптират към новите предизвикателства. Иновацията заедно с климатичните промени и околната среда е взаимосвързана цел в рамките на Втори стълб на ОСП.

Добър пример за широко и ефективно сътрудничество за следните проекти по Хоризонт 2020:

- „Свързани в мрежи европейски ферми за стимулиране на взаимното обогатяване на знанията и използването на иновации чрез демонстрации (НЕФЕРТИТИ, RUR-12-2017) целящ да създаде 10 интерактивни тематични мрежи, които обединяват 45 регионални клъстера в 17 държави, включващи земеделски стопани организиращи демонстрации и институции свързани със земеделието (съветници, НПО, индустрия, образование, научни институти и политици), и
- Взаимно обучение (обмен на опит между партньори): достъп до иновации чрез демонстрационни дейности (PLAID), при което ще бъдат идентифицирани, обобщени и публикувани най-добрите практики и иновативни подходи при демонстрации за пазарна икономика в ЕС-28, Швейцария и Норвегия.

И в двата проекта, Българската национална служба за съвети в земеделието (НССЗ) играе активна роля.

Инструментите за подобряване на взаимодействието (синергията) следва също така да включват:

- Подкрепа на инициативи като BIOEAST (Инициатива на страните от Централна и Източна Европа за базирани на знанието земеделие, аквакултури и горско стопанство в контекста на биоикономиката), създадена от страните от Вишеградската група, към която през месец септември 2017 г. се присъединиха още четири държави от Централна и Източна Европа, в това число и България.
- Изграждане на капацитет за научни изследвания и иновации в региони с по-ниска ефективност в тази сфера (*например държавите членки от ЕС-13*), с цел по-нататъшното проучване и изучаване на синергиите между Програмата „Хоризонт 2020“ и други програми на ЕС, по-специално Европейските структурни и инвестиционни фондове).

- Ефективно оползотворяване на резултатите от дейността на Постоянния комитет за научни изследвания в селското стопанство (SCAR), в качеството му на признат и надежден източник на информация както и в ролята му на катализатор на координацията между националните научноизследователски програми. За последните десет години той е допринесъл с дейността си за инвестиции в областта на научните изследвания и иновациите на стойност над 500 млн. евро, посредством приблизително 30 различни мрежи на Европейското научноизследователско пространство (ERA-Nets).

В бъдеще по-специално внимание следва да се отдели на малките и средните стопанства, които имат по-ограничен и труден достъп до резултатите от изследванията, иновациите и новите технологии, но се нуждаят от тях, за да повишат своята ефективност и конкурентоспособност. Една идея, която заслужава да се развие в бъдеще, е разширяване на обхвата на Програма Еразмус в областта на земеделието, така че младите фермери да имат възможност да обменят опит и получават знания, особено в областта на иновациите и новите технологии. Пилотните проекти, които изпробват и популяризират новите технологии в активните земеделски дейности като например, следене на метеорологичните условия, проследяване на развитието на реколтата, управление на производствени процеси като напояване, разпръскване на торове и други, имат изключително голям реален принос за модернизиране на земеделието и следва да бъдат продължени и подкрепяни в бъдеще.

През юни Българското председателство на Съвета на ЕС организира водеща конференция, посветена на научните изследвания и иновации в гр. Пловдив – Food 2030, като двигател на преминаването към устойчивите хранителни системи. Такава трансформация изисква нова наука, научни изследвания и иновации, които поставят хранителната система в центъра. Това е средство за гарантиране на продоволствената и хранителната сигурност в променящия се свят в комбинация с натиска, оказван от климатичните промени, недостига на

ресурси, намаляването на биологичното разнообразие, недохранването, демографските промени и миграцията.

Ние твърдо вярваме, че единствено чрез подобряване на координацията на усилията в областта на научните изследвания и иновациите и взаимосвързаността между финансираните на регионално, национално и европейско равнище дейности, можем да се справим ефективно с предизвикателствата в различните политики, свързани със селското стопанство и храните.

Building Synergies between the EU and Member States on agriculture and food research and innovation

Ladies and gentlemen,

Distinguished guests,

Agriculture, forestry and fisheries are an integral part of the European economy and society. While increasing food security in Europe and providing jobs and business opportunities that are essential for rural and coastal regions, these sectors face significant challenges that require solutions based on research and innovation. These challenges call for the creation of new, adapted green farming technologies and innovations for the modernization and efficiency of the agrarian sector and food chains.

Nutrition systems are no longer limited to the production and supply of enough food for everyone but include the provision of a safe and healthy diet.

Research plays a crucial role in contributing to the design and implementation of EU policy by providing a sound base. In particular, research can provide the knowledge base for long-term decision-making and planning which is necessary to cope with the challenges faced. Scientific research until 2030 and beyond (e.g. FOOD 2030 Research and Innovation Agenda, 2016) will play a key role in enhancing the sustainability, ethics and diversity of nutrition systems and the inclusion of civil society in them, solutions to food waste (1.3 billion tons per year) and global biodiversity loss (nearly 60%).

The European Research and Innovation Survey on Food and Nutrition Safety shows how EU policy in the field of Research and Innovation contributes to the major global challenge of ensuring food safety and healthy lifestyles. This is a step towards the establishment of coherent research and innovation programs in response to recent international political drivers, such as the UN Sustainable development goals and the 2015 Paris Climate convention (COP 21) climate commitments. Future research agenda will continue to prioritize strategies for sustainable and inclusive economic development including patterns of consumption and production by

mobilizing scientific and innovation capacity., Targeted research and policies in the field of agriculture and the bioeconomy will help address the three major challenges faced by these sectors today by ensuring:

- viable food production in response to growing global demand;
- sustainable management of natural resources and climate action and
- balanced development of rural areas and their communities.

We see the future scope of Research and Innovation in agriculture and food on:

1. Strategic thinking to develop EU and national strategies to tackle specific environmental and climatic challenges facing the EU countries
2. Innovative solutions for sufficient and quality **food and feed** for Europe
3. Facilitate the creation of new value-chains and value-added jobs in rural areas.

Four priority areas should be addressed:

Productivity: Sustainable increase of biomass production, by becoming competitive and leading high-quality food and feed producers worldwide

Sustainability: Developing biodiversity and biosecurity, by maintaining and strengthening natural values and defending the rest of Europe from the transboundary plant and animal diseases

Resource efficiency: Circular and value-added use of the available biomass, by becoming key players in the development of new bio-based value chains

Rural development: Increasing viability and attractiveness of rural areas and **society**, by developing an innovative, inclusive, climate-ready and sustainable bioeconomy growth model by 2030.

As part of the Horizon 2020's Societal Challenge 2 agricultural and forestry research and innovation is integrated into and provides support for a range of EU policies, including the Common Agricultural Policy (CAP), the EU Forest Strategy, international development, health, environmental policies, climate action and waste reduction policy. It is important to continue our efforts to bridge the gap between

theory and practice to enable the agriculture sector and rural areas to become more sustainable and competitive and capable of adapting to new challenges. Innovation – together with climate change and environment – is a cross-cutting objective under the Rural Development pillar of the CAP.

Good examples for large and effective collaboration are the Horizon 2020 projects:

- Networking European Farms to Enhance Cross Fertilisation and Innovation Uptake through Demonstration (NEFERTITI, RUR-12-2017) aiming at establishment of 10 Interactive Thematic Networks bringing together 45 regional clusters in 17 countries including farmers organizing demonstrations and institutions related to agriculture (advisors, NGOs, industry, education, science institutes and politicians), and
- Peer-to-Peer Learning: Accessing Innovation through Demonstration (PLAID), where the best practices and innovative approaches to market economy demonstrations in the EU 28, Switzerland and Norway will be identified, summarized and published.

In both projects, an active role was taken by the Bulgarian National Agriculture Advisory Service.

Instruments for improved synergies should also include:

- Support to initiatives such as the BIOEAST (Central and Eastern Initiative for Knowledge-based Agriculture, Aquaculture and Forestry in the Bio-economy), setup by the Vishegrad Four and joined by other four Central and Eastern European countries including Bulgaria in September 2017.
- Building research and innovation capacity for lower performing regions (e.g. MS-13) to further explore the synergies between Horizon 2020 and other EU programmes (notably the European Structural and Investment Funds).
- Use efficiently the **Standing Committee of Agricultural Research (SCAR)** as a respected source of advice on European agriculture, forestry, fisheries and food system research and innovation and as a catalyst for the coordination of national

research programmes. Over a ten year period it has mobilised over 500 million EUR in research and innovation investments through nearly 30 different ERA-Nets.

In the future, particular attention should be paid to small and medium-sized farms, characterized by their more limited and difficult access to research results, innovation and new technologies, which at the same time - need them in order to increase their efficiency and competitiveness. One idea that deserves to be developed in the future is to extend the scope of the Erasmus program in the agricultural sector so that young farmers would have the opportunity to exchange experience and gain knowledge, especially in the field of innovation and new technologies.

Pilot projects that test and promote new technologies in active agricultural activities, such as monitoring of weather conditions, tracking crop development, managing production processes such as irrigation, fertilizer spreading, etc., have made very significant contribution to the modernization of agriculture and should be continued and supported in the future.

In June the Bulgarian Presidency of the Council of EU is organizing a Flagship Conference dedicated to Research and Innovation (R&I) – Plovdiv Food 2030, as a driver of sustainable food systems transformation. Such a transformation requires a new way of doing science, research and innovation that puts the food system at the centre. This is a means to ensure food and nutrition security in a changing world and the combined pressures of climate change, resource scarcity, biodiversity decline, malnutrition, shifting demographics and migration.

We firmly believe that only by improved coordination of the research and innovation efforts and the linkages between regionally-funded, nationally-funded and EU-funded activities, we can address efficiently the challenges across the different policies related to agriculture and food.